

Maatregelen te nemen bij alle patiënten door alle medewerkers

Werkafspraken

Contactpersoon
Geldig vanaf
Referentie
Versie

[Contactpersoon]
[Geldig vanaf]
[Documentreferentie]
[Emmaüs versie]

Inhoud

1	Toepassingsgebied	1
2	Termen en definities	1
3	Werkwijze	2
3.1	Overdracht	2
3.2	Algemene principes	2
3.3	Persoonlijke hygiëne	2
3.4	Standaardverzorgingsmaatregelen	2
3.4.1	Handhygiëne	2
3.4.2	Masker en oogbescherming	3
3.4.3	Schort	3
3.4.4	Verzorgingsmateriaal	3
3.4.5	Afvalverwijdering	3
3.4.6	Schoonmaak	3
3.4.7	Linnen	3
3.4.8	Patiëntenkamer	4
3.4.9	Prikongevallen	4
3.4.10	CPR	4
4	Verantwoordelijkheden en bevoegdheden	5
5	Documentatie	5
6	Zoektermen	5

1 Toepassingsgebied

Wie moet deze werkafspraken toepassen?

Fysieke eenhe(i)d(en): **Alle**

Functie(s): **Artsen, verpleegkundige, logistieke medewerker, zorgkundige, schoonmaak, paramedici**

Op welke patiënten- of medewerkersgroep moet ze toegepast worden?

Alle zorgverstrekkers met rechtstreeks patiëntencontact (artsen, verpleegkundigen, verzorgenden, paramedici, ...) worden geacht bij de verzorging en behandeling van elke patiënt, ongeacht diagnose of infectiestatus, de standaardverzorgingsmaatregelen strikt toe te passen.

2 Termen en definities

3 Werkwijze

3.1 Overdracht

Micro-organismen worden verspreid of overgedragen op verschillende wijzen:

- Via **de lucht**: micro-organismen hechten zich aan kleine stofdeeltjes in de lucht en worden zo verspreid (vb tuberkelbacil)
- Via **droplets**: micro-organismen worden via kleine druppelpartikels in de omgeving verspreid, maar komen onder invloed van de zwaartekracht vrij snel terecht op horizontale oppervlakken (vb respiratoire secreten)
- Via **direct contact**: dit is het contact tussen twee patiënten.
- Via **indirect contact**:
 - via materialen voor meermaals gebruik.
 - via handen van zorgverstrekkers met rechtstreeks patiëntencontact.

3.2 Algemene principes

Door sociaal contact worden geen infecties overgebracht.

Elk contact met bloed, lichaamsvochten, excreties en secreties dient vermeden te worden door het dragen van handschoenen.

3.3 Persoonlijke hygiëne

Zie procedure '[Persoonlijke hygiëne en basisvereisten handhygiëne](#)'.

3.3.1.1 Opmenging basisvereisten

Tweemaal per jaar worden de basisvereisten geobserveerd door team ziekenhuishygiëne. De afdeling krijgt onmiddellijk feedback.

Tweejaarlijks wordt er een handhygiëne campagne georganiseerd door team ziekenhuishygiëne.

3.4 Standaardvoorzorgsmaatregelen

3.4.1 Handhygiëne

Handhygiëne betreft het wassen van de handen, het ontsmetten van de handen en het dragen van handschoenen.

Zie werkafspraken '[Hoe en correct handen wassen](#)' en '[Hoe en wanneer handen ontsmetten](#)'.

3.4.1.1 Verbruik handalcohol

Tweemaal per jaar wordt het verbruik van handalcohol aan de verblijfsafdelingen bezorgd.

Bij de afdelingen die het slechts scoren wordt een gesprek gepland om tot een aantal verbeteracties te komen. Er wordt per afdeling individueel bekeken wie welke taken op zich krijgt.

3.4.1.2 *Observatie compliantie handhygiëne*

Tweejaarlijks wordt er, in het kader van de handhygiëne campagne, een observatie van handhygiëne uitgevoerd. De afdelingen krijgen telkens een terugkoppeling van de resultaten en er wordt een campagne opgezet voor het ganse ziekenhuis op basis van de bevindingen van een aantal afdelingen.

3.4.2 **Masker en oogbescherming**

Draag een masker en oogbescherming om het oogslimvlies, de neus en de mond te beschermen tegen spatten of een nevel van bloed, lichaamsvochten, secreties of excreties.

3.4.3 **Schort**

Draag een zuivere niet-steriele schort met lange mouwen, om de huid te beschermen tegen en de arbeidskledij niet te bevuild met spatten of een nevel van bloed, lichaamsvochten, secreties en excreties, afkomstig van een patiënt of van besmette voorwerpen. Verwijder een bevuild schort zo snel mogelijk.

3.4.4 **Verzorgingsmateriaal**

Behandel verzorgingsmateriaal dat bevuild is met bloed, lichaamsvochten, secreties en excreties zo, dat blootstelling aan de huid en/of slijmvliezen, besmetting van de arbeidskledij en overdracht van micro-organismen naar andere patiënten of de omgeving, voorkomen worden.

Verzorgingsmateriaal voor meermalig gebruik wordt gereinigd en ontsmet (en eventueel gesteriliseerd) alvorens het bij een volgende patiënt wordt gebruikt.

Verzorgingsmateriaal voor éénmalig gebruik wordt op de gepaste wijze als afval verwijderd.

3.4.5 **Afvalverwijdering**

Al het afval wordt als potentieel besmet beschouwd. De verwijdering van de afvalzakken gebeurt zodanig dat er geen contaminatie van de omgeving mogelijk is. Na manipulatie worden de handen ontsmet met handalcohol.

3.4.6 **Schoonmaak**

Pas de geschikte procedures toe voor reiniging en ontsmetting van vloeren en horizontale oppervlakken, bedden, bijkomende apparatuur op de patiëntenkamer en alle frequent aangeraakte voorwerpen.

3.4.7 **Linnen**

Linnen wordt steeds als potentieel besmet beschouwd.

Daarom wordt het ook steeds thermisch ontsmet. Een bed wordt gedekt door zo weinig mogelijk stof te doen opwaaien. De linnenzak staat steeds in de buurt van het te dekken bed zodat het vuile linnen onmiddellijk in de linnenzak gedeponereerd kan worden. **Linnen wordt nooit op de grond gelegd!**

Linnen dat is bevuild met bloed, lichaamsvochten, secreties en excreties, wordt zo gemanipuleerd, vervoerd en behandeld dat besmetting van de huid en de slijmvliezen, besmetting van de arbeidskledij en van andere patiënten en de omgeving, voorkomen wordt.

3.4.8 Patiëntenkamer

Voorzie een éénpersoonskamer voor patiënten die de omgeving besmetten (omwille van de onmogelijkheid om de besmettelijke bron af te zonderen) of geen hygiënemaatregelen kunnen/willen toepassen (vb incontinentie demente patiënt).

3.4.9 Prikongevallen

Voorkomen van prikongevallen:

- Gebruik steeds een naaldcontainer
 - Neem een prikplateau mee naar de patiënt om een inspuiting toe te dienen.
 - Gebruik de bloedkar bij het uitvoeren van een bloedafname.
- Verwijder naalden en andere scherpe voorwerpen onmiddellijk in de naaldcontainer.
- Laat geen naalden en andere scherpe voorwerpen slingeren.
- Gebruik de naaldcontainers correct:
 - Vul de naaldcontainer maar voor 3/4^e (tot aan de indicatie-streep).
 - Sluit de naaldcontainer goed af
 - Vul de naaldcontainer niet met ander afval (bv. Deppers, compressen,...)
 - Koppel naalden los via de specifieke gleuf van de naaldcontainer
 - Naaldcontainers staan vast op draagborden of hangen vast aan de verzorgingswagens.
- Herkap nooit
 - Herkappen is enkel toegestaan bij het gebruik van een optreknaald. Dit omdat er meer kans is om de steriele spuit onsteriel te maken. Herkap echter nooit met beide handen. Maar plaats de hoes van de naald op een horizontaal vlak en schep de optreknaald met één hand op.

Voor de aangifte en behandeling van prikongevallen: zie werkafsprake '[Aangeven van een arbeidsongeval](#)'.

3.4.10 CPR

Voorzie mayo-tubes, mondstukjes, een ambu als alternatief voor de mond-op-mond beademing, op afdelingen of op plaatsen waar reanimatie van patiënten kan verwacht worden.

3.4.11 Opleiding

Alle medewerkers krijgen schriftelijk een toelichting omtrent basisvereisten handhygiëne en persoonlijke hygiëne. Deze zit vervat in de startersmap.

Alle artsen stagiairs krijgen een schriftelijke toelichting omtrent ziekenhuishygiëne bij hun start.

Jaarlijks krijgen artsen assistenten een opleiding infectiepreventie bij hun start.

Er worden jaarlijks 3 opleidingen voorzien voor medewerkers waarin team ziekenhuishygiëne een toelichting geeft omtrent ziekenhuishygiëne.

Nieuwe artsen krijgen bij hun start een opleiding ziekenhuishygiëne.

Tweejaarlijks krijgen zorgmedewerkers en artsen een opleiding handhygiëne in kader van de handhygiëne campagne.

Vrijwilligers krijgen bij hun start een mondelinge toelichting omtrent handhygiëne.

4 Verantwoordelijkheden en bevoegdheden

Verpleegkundigen, artsen, logistieke medewerkers, zorgkundige, schoonmaak en paramedici zijn verantwoordelijk voor de uitvoering van de procedure. Het team ziekenhuishygiëne en de hoofdverantwoordelijken volgen de uitvoering van de procedure op

5 Documentatie

Guidelines for Isolation Precautions: Preventing Transmission of Infectious Agents In Healthcare Settings. CDC. 2007.

<http://www.cdc.gov/hicpac/pdf/isolation/Isolation2007.pdf>

Regionaal Platform Ziekenhuishygiëne West-Vlaanderen. 2007.

Standaardvoorzorgsmaatregelen:

<http://www.health.fgov.be/internet2Prd/groups/public/@public/@dg1/@acutecare/documents/ie2divers/10916477.pdf>

Ziekenhuishygiëne: Handboek infectiepreventie voor verpleegkundigen. 1997. Mia Vande Putte.

Hoge Gezondheidsraad. Aanbevelingen betreffende de preventie van accidentele contacten met bloed en andere lichaamsvochten in de verzorgingsinstellingen. Mei 2011.

<http://health.belgium.be/internet2Prd/groups/public/@public/@shc/documents/ie2divers/19078441.pdf>

6 Zoektermen
